

- Egészségügyi Közgazdasági Iroda
- Technológiaértékelő Iroda
- Egészségügyi Rendszertudományi Iroda
- Informatikai Iroda
- Egészségpolitikai Szakkönyvtár

Ekkor kezdte meg az Internetes Magyar Egészségügyi Adattár hivatalos működését. További információ: <http://www.eski.hu>

Palotai Mária
(Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet)

Üzleti információ – a könyvtárak megújulása: helyzetkép és egy lehetséges út

Kiszl Péter

Üzleti információ,
céginformáció
és a könyvtárak

Üzleti információ, céginformáció és a könyvtárak / Kiszl Péter ; [közread az] Eötvös Loránd Tudományegyetem. – Budapest : Traduirex, 2005. – 235 p. ; 24 cm

Bibliogr.: p. 217–230.

ISBN 963 217 689 8

Információgazdaság, információrobbanás, információvagyon, tudásalapú társadalom – sorolhatnánk tovább. Ezekkel a fogalmakkal – okkal, ok nélkül – naponta találkozunk, legyen szó tudományos műről, pályázatok szövegéről, intézményi stratégiákról vagy egy-egy rövid hírről. De vajon információs kultúránk – egyetemben az általános viselkedéskultúrával, gazdasági-piaci kultúrával –

megfelelő szinten van-e, illetve kialakult-e egyáltalán az elmúlt tizenöt évben?

Akinek kétségei vannak e téren, az örömmel üdvözölheti *Kiszl Péter* most megjelent *Üzleti információ, céginformáció és a könyvtárak* című könyvét. A szerző arra vállalkozott, hogy a könyvtárak és a gazdaság, különösen az üzleti, vállalati szféra kapcsolatának vizsgálatán keresztül mutassa be az üzleti információs szolgáltatások jelentőségét, típusait, annak nemzetközi és magyar szereplőit. A mű alapjául a szerző 2003-ban megvédett doktori értekezése szolgált. Ez megmutatkozik a könyv elején nyújtott tudományos alapvetésben, a rendkívül gazdag jegyzetanyagban és a pontos, korrekt hivatkozásokban.

Az *üzleti információ fogalmának, szerepének, kategóriáinak és magyarországi fejlődésének* bemutatása után a szerző részletesen vizsgálja a *kis- és középvállalkozások (KKV-k) információellátásának* kérdését. Ezt egyrészt ennek a szektornak a gazdasági fejlődésben és stabilitásában játszott fontos szerepe indokolja, másrészt az, hogy a könyvtárakkal szemben speciális és meglehetősen heterogén igényeket támaztó felhasználói réteget alkotnak. Az Európai Unió stratégiájában és számos fejlesztési programjában is kiemelt célként jelenik meg ennek a szektornak a segítése, beleértve az információellátás javítását is. Magyarországon is számos programot dolgoztak ki a KKV-k fejlesztésére, információellátásuk biztosítását sok intézmény és hálózat – jelentős párhuzamosságot és a koordináció hiányát is mutatva – tűzte ki célul.

Az *üzleti információ és a könyvtárak kapcsolatával* foglalkozó két, a nemzetközi és magyar megoldásokat bemutató fejezet a szerző határozott véleményét is közvetíti. Kiszl Péter szerint a könyvtárak információvagyonuk, infrastruktúrájuk és szakértelmük alapján képesek bekapcsolódni az üzleti információs szolgáltatások vérkeringésébe. Ugyan-

akkor mind a magyar kis- és középvállalkozói réteg versenyképessége, mind a könyvtárak megújulása és túlélése szempontjából szükséges is ez a szerepbővülés.

A könyv központi része a *céginformációról, a magyar céginformációs piac szereplőiről és szolgáltatásairól* szól. A szolgáltatókról és termékeikről részletes, gyakorlati felhasználásra is jól használható ismertetést kap az olvasó. Az egyes szolgáltatások értékelése nyilván meghaladja a könyvben tárgyalni kívánt, így is meglehetősen kiterjedt problémakört, de a szakma számára hasznos lenne a témát alaposan ismerő szakértő véleményét olvasni a szolgáltatások, termékek megbízhatóságáról, gyorsaságáról, az ár és minőség viszonyáról.

A könyv utolsó harmadában kerül sor a szerző által oly fontosnak tartott kérdés tárgyalására: a *könyvtárak üzleti információs szolgáltatásainak országosan koordinált, de egyedi kialakítására és működtetésére*. Az információs szakemberek rövid ízelítőt kapnak az üzleti tudományok és praxis módszereiből, technikáiból, szóba kerülnek a projekttervezés, piackutatás, marketing, árképzés és a finanszírozás problémái. Mindez remélhetőleg felkelti érdeklődésüket a téma iránt, és fontosnak tartják majd a könyvtárosi ismeretekből elegendig hiányzó terület alaposabb megismerését.

A záró fejezet a könyvtárosképzés megújítása érdekében folyó kezdeményezéseket mutatja be a *vállalkozói, üzleti információs képzés* szegmensét vizsgálva.

Összegzésképpen Kiszl Péter a következő fő feladatot jelöli ki a kormányzati irányítás és a könyvtárak számára: a könyvtárakat be kell kapcsolni az üzleti szféra vérkeringésébe. A kormányzat deklarálja a hazai könyvtári rendszer ez irányú feladatát, a szakmai irányítás nyújtson módszertani segítséget az intézményeknek, ugyanakkor elodázhatat-

lan a képzés és továbbképzés tartalmi megújítása. A könyvtárak pedig az igényfelmérésen alapuló üzleti információs szolgáltatás kialakításával és működtetésével indíthatják el azt a megújulást, amelynek elmaradása túlélésüket veszélyeztetheti.

Az olvasottak kapcsán felmerülő sok-sok kérdés, gondolat közül néhány:

Az üzleti információs szolgáltatás nem függetleníthető magától az üzleti praxistól, ez felveti a szolgáltatható megbízható információ hiányának, esetlegességének problémáját is (fekete gazdaság, a szabályozás gyakori változása, üzleti magatartás és etika, a cégek jogkövető magatartása stb.). A külföldi könyvtári példák bemutatásánál célszerű lenne közölni, melyek azok, amelyek különféle okoknál fogva már nem működnek, hiszen az információs világban néhány év alatt jelentős változások zajlanak le, s ezek nem függetlenek a könyv mondanivalójától sem. Mindaz, amit az üzleti információs szolgáltatások versenyképességéről mond a szerző, bármely könyvtári szolgáltatásra igaz kell, hogy legyen, a megtérülés kivételével. A megtérülés azonban költségvetési intézménynél nehezen kalkulálható kategória, a szolgáltatásokra általánosan alkalmazható követelmény lehet a hatékonyság. Talán szerencsésebb volna az információbróker kifejezést – a bróker szó sajátos magyar töltete miatt – információs vállalkozóval helyettesíteni, mint ahogyan az megfigyelhető angol nyelvterületen is.

A kötet a magyar szakirodalomban úttörő jellegű, hiánypótló írás. Nemcsak mint lehetséges egyetemi tankönyv és a gyakorló szakemberek forrásértékű szakkönyve, hanem mint a szakmát gondolkodásra, vitára, de mindenképpen a megújulásra ösztönző mű, az utóbbi évek szakkönyvkiadásának fontos termése.

Nagy Zsuzsanna

(Budapesti Corvinus Egyetem Központi Könyvtár)

Az Európa Könyvtár projekt: integrált hozzáférés Európa nemzeti könyvtáraihoz

2005 márciusában nyitotta meg virtuális kapuit az Európa Könyvtár (*The European Library = TEL*), amely integrált hozzáférést biztosít Európa tíz legnagyobb nemzeti könyvtárának gyűjteményéhez. Ezzel egy időben elődje, a GABRIEL, és tartalmá-

nak nagy része átkerült az új szolgáltatás honlapjára. *Jill Cousins*, az Európa Könyvtár Iroda vezetője szerint a GABRIEL áthelyezésére azért került sor, mert a könyvtárak korábbi igénye csak az Európai Nemzeti Könyvtárak Konferenciájának